

Nr 247.

Af herr **Tengdahl**, om skrifvelse till *Kungl. Maj:t* angående
bättre tillgodoseende af sjukvårdens behof på landsbygden.

Det allmänna har länge sedan ingripit med afseende på anordnandet af vissa delar af hälso- och sjukvården efter bestämda normer. Så t. ex. angående rikets indelning i provinsialläkaredistrikt och angående skyldighet att hålla barnmorska. Men med afseende på anställandet af sjuksköterskor är allt öfverlämnadt åt kommunernas, resp. landstingens fria skön. En följd häraf är, att större delen af landet torde sakna skolade sjuksköterskor — en brist, som gör sig särskildt svårt gällande vid epidemier. Så t. ex. skrefvo under den senaste barnförlamningsepidemien flere läkare uppsatser, där de liknade sig själftva vid befälhafvare utan trupper, då de inte hade tillräckligt med sköterskor till sitt förfogande. Det är ju emellertid lätt att inse, att, äfven när icke epidemi råder, skolade sköterskor ha en stor uppgift, bland annat vid arbetet med tuberkulosens bekämpande (s. k. dispensärverksamhet) m. m.

Hur skyldighet att ha sjuksköterska anställd skall normeras, torde blifvande utredning få utvisa. Naturligtvis får man ta hänsyn till både areal och folkmängd, dock så att glesare befolkning kräfvver relativt större antal sköterskor på grund af de större afstånden. Till utredningen bör naturligtvis ock höra frågan om eventuellt statsbidrag för ändamålet för ekonomiskt svaga kommuner. Så ock eventuell fråga, huruvida primärkommunerna öfverhufvud skola komma i betraktande vid denna saks ordnande, eller om skyldigheten att ombesörja här afhandlade del af hälso- och sjukvården skall läggas på enbart landstingen, som redan ha sjukvård till sin hufvuduppgift.

Under senaste barnförlamningsepidemi klagades äfven allmänt från
Bihang till Riksdagens protokoll 1912. 4 saml. 95 häft. (Nr 247—248).

läkarhåll öfver bristen på epidemisjukstugor. I Dagens Nyheter den 2 november 1911 förekom en intervju med en läkare, som nyss återkommit från tjänstgöring i Eksjödistriktet; uppsatsen afslutas sålunda:

»Hvad som främst bör göras, när det gäller att bereda sig på nästa dust med sjukdomen, är således för landsbygdens räkning anskaffandet af epidemistugor och sköterskor. En epidemistuga är ingen så synnerligen dyrbar affär. Den behöfver endast ha två sjukrum, ett för misstänkta och ett för konstaterade fall, samt ett bostadsrum och ett kök för sköterskan. I nödfall kunde ett par socknar slå sig tillsammans om en stuga, och för öfrigt har väl den nu öfverståndna kampanjen lärt oss, att uppoffringar måste göras.»

Utan lagstadgade normer blir det emellertid naturligtvis ingen riktig fart och intet system med byggandet af epidemisjukstugor.

Jag tillåter mig föreslå Riksdagen besluta:

att i skrifvelse till Kungl. Maj:t begära utredning om bättre tillgodoseende af sjukvårdens behof på landsbygden.

Stockholm den 5 februari 1912.

Knut A. Tengdahl.
